

***Анотація досвіду роботи керівника гуртка декоративно-ужиткового мистецтва Будинку дитячої та юнацької творчості
Мелітопольської районної ради Запорізької області***

Соколової Олени Миколаївни

Працюючи керівником гуртків «Флористика» у позашкільному закладі 8 років моїм життєвим кредо, як педагога, стали слова В. Сухомлинського: “Через казку, фантазію, гру. Через неповторну дитячу творчість лежить вірна стежка до серця дитини”.

Тема. Розвиток пізнавальної активності та творчої особистості на заняттях гуртка «Флористика».

У нашій країні інтерес до мистецтва komponування букета неухильно зростає. Любов до квітів – це потяг до прекрасного, прагнення прилучитися до нього.

Квіти прикрашають життя, дарують естетичну насолоду, роблять людину щедрістю на добро, кращою.

Ще у сиву давнину люди «мовою квітів» відзначали найважливіші події у житті. Вінки, квіти були улюбленою прикрасою у дівчат слов'янських народів. Букет усюди завойовував міцні позиції. Його малювали, відливали у бронзі, склі. Як і будь-яка форма творчого вираження, цей вид мистецтва відображав традиції свого часу, зазнаючи відповідних змін у кожен епоху. Правила, закони komponування квітів зумовлювались їх конкретним призначенням. Зі смаком створений букет – це справжня гармонія барв, ліній, форм. Останнім часом у багатьох країнах мистецтво створення букета утвердилось на основі певних правил, що відповідають вимогам сучасної естетики.

Як керівник гуртка декоративно – ужиткового мистецтва, у процесі роботи реалізую мету, завдання і принципи, що впливають із практики проведення заняття гуртків «Флористика» упродовж 8 років на базі Костянтинівського НВО «Таврія». Гурткові заняття передбачають втілення в педагогічну практику нового поняття про освіту дитини, кінцевим результатом якої повинно стати усвідомлення дитиною свого унікального природного таланту, засвоєння досвіду його реалізації для досягнення власного і суспільного добробуту, а також формування бажання і вміння постійно розвиватися і вдосконалюватися, використовуючи свій потенціал.

Мета досвіду: Розвинути мислення вихованців, ознайомити їх із навколишнім природним середовищем; створити умови для самореалізації дитини у творчості, втіленні у мистецькій роботі власних неповторних рис, своєї індивідуальності

Завдання: Розвивати потенційні можливості та природні здібності дітей засобами декоративно-ужиткового мистецтва. Формувати духовно багату особистість. Розвивати дрібну моторику рук.

Принципи: принцип природовідповідності; принцип урахування вікових особливостей; принцип національної спрямованості; принцип культуровідповідності.

Практика свідчить, що становлення дитини як творчої особистості досить яскраво виявляється у спілкуванні з навколишнім середовищем. На заняттях гуртків декоративно-ужиткового мистецтва «Флористика» формуються гуманістичні загальнолюдські цінності; розвивається пізнавальний інтерес до природи і навколишнього середовища; виховуються потреби у спілкуванні з природою та її збереженні; розвиваються естетичні смаки та творчі здібності; формується художньо-образне асоціативне мислення, уява, фантазія; набувається досвід активної художньо-естетичної діяльності; розвиваються риси колективізму, підвищується рівень культури спілкування; відбувається усвідомлення своєї унікальності; формуються позитивні риси характеру: наполегливість, вимогливість, терпіння, взаємоповага, доброзичливість; виховується позитивне ставлення до своїх товаришів по праці. Усі ці якості позитивно впливають на навчально-виховний процес в цілому.

Динаміка розвитку дітей залежить від їхніх потенційних можливостей, тобто поєднання пізнавальних психічних процесів учнів та наявних у них знань, умінь та навичок.

Тому розвиваючи в кожному з учнів унікальну особистість, намагаючись організувати навчання дітей відповідно до їх власних можливостей і здібностей, враховуючи потенціал кожного.

Першим етапом моєї педагогічної діяльності є визначення потенційних творчих можливостей учнів. За участю батьків, визначаємо обсяг довірливої уваги та уяви, швидкість та темп навчання, художні, уміння, пізнавальні інтереси дітей.

Другим етапом роботи над поставленими завданнями є технологічний підхід до організації навчально-виховного процесу.

Складовими розвитку творчого потенціалу дітей вважаю:

1. організований комфортний простір для занять декоративно-ужитковим мистецтвом;
2. життєтворчий оптимізм у процесі колективної творчості;
3. самовираження через вироби мистецтва, власну працю;
4. конкурсні виставки робіт;
5. колективний підхід до вибору роботи, яку будемо виготовляти;
6. радість колективного творчого зростання;
7. ініціатива і підтримка батьків;
8. координація дій, алгоритм, планування, організованість, дисципліна;
9. любов як основа творчості.

Для створення умов розкриття та розвитку творчого потенціалу дітей, формування у них стійкої мотивації до занять декоративно-ужитковим мистецтвом і досягнення ними високого творчого результату застосовую традиційні та інноваційні підходи.

При підготовці та проведенні занять я використовую візуальний компонент (наочна подача матеріалу самим педагогом, знайомство з новими техніками); теоретичний компонент (пояснення правил роботи з інструментами із урахуванням вікових особливостей дітей); практичний компонент (проби нанесення клейкої основи та викладання матеріалів композиції; закріплення вмінь шляхом багаторазового повторення).

Традиційними на заняттях є: вивчення техніки нанесення клейкої основи, побудова і розрахунок розкладки природніх матеріалів на полотні, вивчення історії виникнення мистецтва «Флористика». Використовую також сучасні інноваційні педагогічні технології розвитку лідерських здібностей; педагогічні аспекти творчої діяльності; методи розвитку міжособистісного спілкування в колективі; методи створення художнього середовища.

Крім того, розкриттю потенційних можливостей гуртківців сприяють:

1. використання елементів народної творчості, які сприяють формуванню професійних навичок, розвитку художнього мислення;
2. робота з komponування робіт – складання варіацій для виготовлення експонатів програм для різних вікових категорій з обов'язковою участю у виставках та конкурсах;
3. змагання та ігри, що є прекрасним методом перевірки рівня успішності кожного вихованця, а також способом створення

емоційного підйому, який сприятливо відбивається на якості засвоєння знань;

4. спільний перегляд відеозаписів майстер-класів відомих майстринь, що сприяє мотивації гуртківців до досягнення високих результатів.

Обов'язковим елементом занять гуртка декоративно-ужиткового мистецтва вважаю збирання потрібного матеріалу для виготовлення поробки. Це позитивно впливає на розкріпачення дітей і об'єднує їх спільною справою поза кабінетом, а вміння підібрати потрібний матеріал розвиває внутрішній вихованців.

Для розвитку пам'яті використовую вправу «Створи образ» за таким алгоритмом дій:

1. Керівник гуртка дає завдання створити композицію, лише розказавши про неї.
2. Гуртківці створюють ескіз пробного варіанту.
3. Відбувається колективне обговорення продемонстрованого, внесення коректив.

Для розвитку уваги часто використовую прийом «Лови помилку», він дуже подобається вихованцям. Керівник гуртка при поясненні припускається помилки, а учні, які повідомлені про наявність помилки, намагаються визначити, у якому саме твердженні вона крилася.

Ще один прийом, який я часто використовую на заняттях - це «приваблива мета» - у цьому випадку перед гуртківцем ставиться проста, розумна і приваблива для них мета, досягаючи якої вони опановують навчальні завдання, що запланував педагог. Цей прийом тісно пов'язаний з мотивацією навчання і є надзвичайно важливим саме в позашкільному закладі, де відвідання занять добровільне.

Та найбільш улюбленим для моїх учнів є прийом «навчи іншого» - кожен гуртківець має змогу виступити в привабливій для себе ролі вчителя, наставника. Це активізує гуртківців, заохочує їх до сумлінного виконання навчальних завдань. Іноді пояснення товариша сприймаються більш прийнято, ніж пояснення керівника. Цей прийом успішно застосовується на заняттях гуртків «Флористика».

Обов'язковим в кінці кожного заняття є нагадування про необхідність збереження та примноження природного середовища нашого краю.

Останнім – підсумковим етапом є виставки робіт гуртківців у школі, на базі якої ми працюємо, районних та обласних конкурсах. У разі отримання винагороди всі учасники колективу переживають почуття «спільної радості», «спільного успіху». Позитивні емоції є особливо яскравими, а перемоги – вагомими, якщо вони стали результатом спільної творчої діяльності дітей і дорослих – батьків, учителів. Адже найкращий метод виховання – це приклад старших. Результатом занять флористики є цікаві поробки для своїх близьких на різноманітні свята.

Після кожного конкурсу згадую слова Ліни Костенко: «І кожен фініш – це, по суті, старт». Намагаюсь не просто вчити, а мотивувати, не оцінювати, а аналізувати, бути не джерелом інформації, а доброзичливим прихильником творчих експериментів.